

АНАЛІЗ АВАРІЙНОСТІ НА ДОРОГАХ УКРАЇНИ ЗА ПОКАЗНИКАМИ ТЯЖКОСТІ ДТП

Козлова К. А., студентка гр. Т-42-16

В Україні проблема забезпечення транспортної безпеки населення стала особливо гострою з середини 90-х років, коли відбулося різке збільшення чисельності транспорту, в першу чергу автомобілів в особистому користуванні, на фоні не достатньо розвиненої транспортної інфраструктури.

Як результат, в Україні кожні 16 хвилин відбувається ДТП, а кожні дві години гине людина. Щорічна статистика з 2009 по 2019 рік висвітлює, що в Україні в ДТП гине від 3,3 до 5,4 тис., а травмується від 30,6 до 68,5 тис. осіб. У середньому за добу в ДТП гине 14 і отримують травми різного ступеню тяжкості понад 100 осіб [1].

Річні втрати від ДТП в Україні складають близько 2% ВВП. Згідно з європейським методом розрахунку втрати України становлять близько 40 млрд. гривень на рік [2]. Також Україна лідирує в Європі за показниками смертності громадян на дорогах. Крім того, деякі дослідники вважають, що офіційна статистика щодо аварійності не є достатньо об'єктивною.

Для визначення динаміки зміни показників аварійності доцільно провести аналіз відносних її показників. З метою обліку тяжкості наслідків, при порівняльній оцінці аварійності використовують коефіцієнти тяжкості ДТП, які визначається відношенням числа загиблих до числа поранених в ДТП за визначений період часу [3]

$$K_T = \frac{3}{T}, \quad (1.1)$$

де 3 - кількість загиблих;

T - кількість травмованих.

Тяжкість наслідків від ДТП може бути охарактеризована крім того, відношенням числа загиблих або поранених до загальної кількості ДТП:

$$K_T' = \frac{3}{K_\Sigma}, \quad (1.2)$$

де K_Σ - сумарна кількість ДТП за звітній період.

$$K_T'' = \frac{T}{K_\Sigma}, \quad (1.3)$$

$$K_T''' = \frac{3+T}{K_{\Sigmaп}}, \quad (1.4)$$

де $K_{\Sigma\Pi}$ - сумарна кількість ДТП з потерпілими за звітній період.

Результати розрахунків коефіцієнтів тяжкості доцільно провести дослідження для за певний період часу для отримання динаміки зміни цих показників. Відповідні результати розрахунків за останні 10 років наведені в таблиці 1. Графіки зміни коефіцієнтів тяжкості за досліджуваний період наведено на рисунках 1 та 2.

Таблиця 1 – Результати розрахунків коефіцієнтів тяжкості ДТП

Аналізований період	Розрахункові коефіцієнти тяжкості			
	K_T'	K_T''	K_T	K_T'''
2009 р.	0,023	0,222	0,117	0,199
2010 р.	0,024	0,215	0,125	0,191
2011 р.	0,026	0,231	0,129	0,205
2012 р.	0,026	0,217	0,137	0,191
2013 р.	0,025	0,222	0,129	0,196
2014 р.	0,029	0,241	0,138	0,211
2015 р.	0,030	0,264	0,126	0,234
2017 р.	0,021	0,233	0,101	0,212
2017 р.	0,021	0,235	0,099	0,214
2018 р.	0,022	0,228	0,108	0,206
2019 р.	0,021	0,225	0,106	0,204

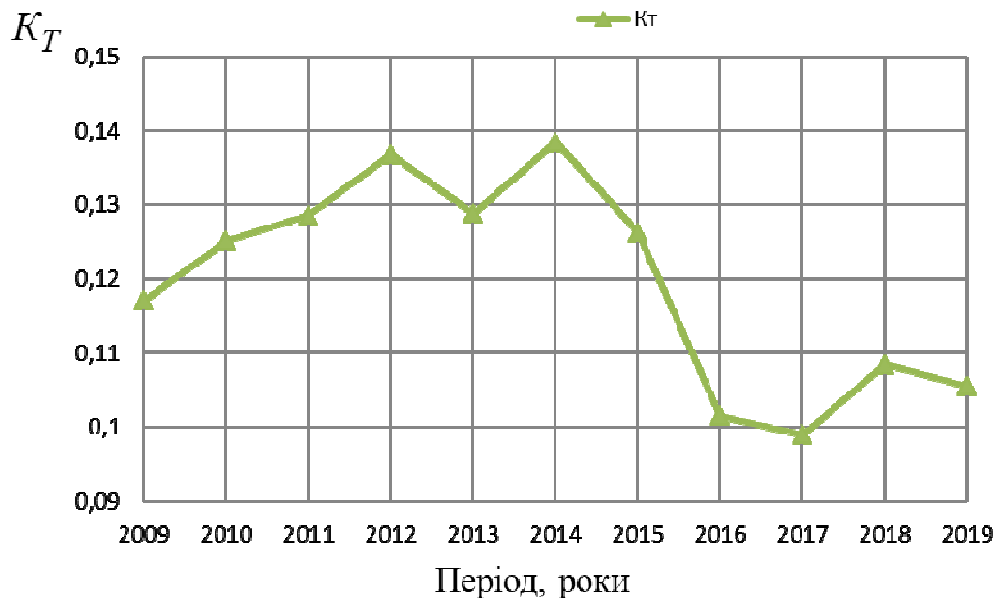

Рисунок 1 - Зміни коефіцієнта тяжкості ДТП K_T в Україні за 10 років

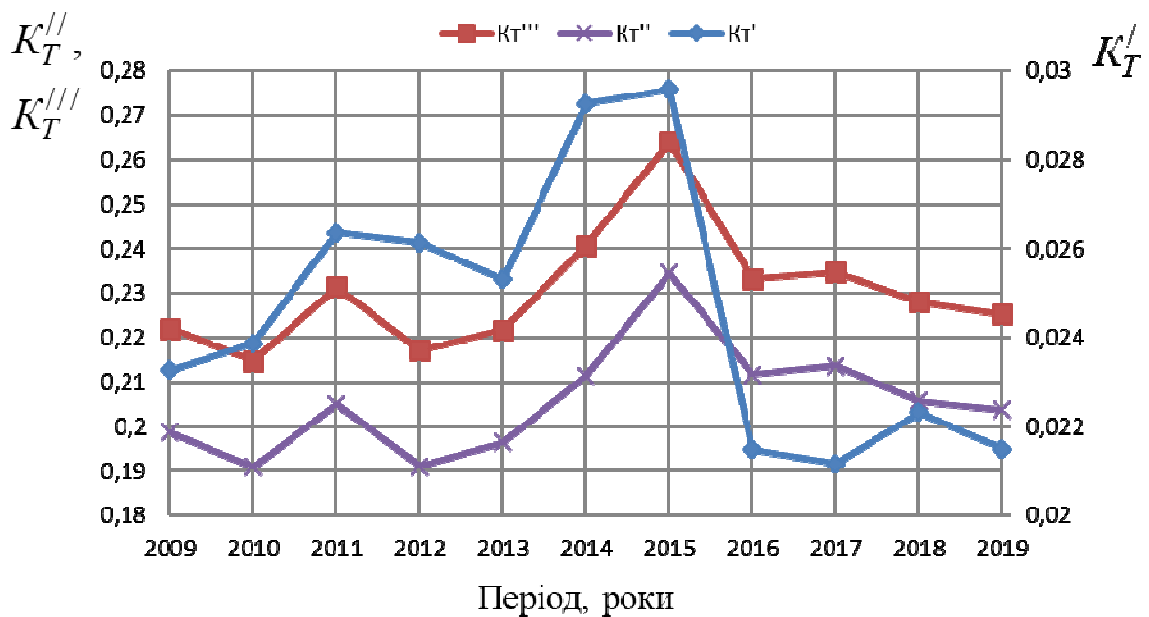

Рисунок 2 - Зміни коефіцієнтів тяжкості ДТП K_T' , K_T'' , K_T''' в Україні за 10 років

Розраховані коефіцієнти тяжкості відображають різні аспекти проблеми ДТП та їх наслідків. Наприклад, за коефіцієнтом K_T' можна оцінити якість надання першої допомоги потерпілим в ДТП, а за коефіцієнтами K_T'' та K_T''' рівень безпечності транспортних засобів та загальний рівень організації дорожнього руху.

Можна вказати на такий факт, що незважаючи на стабілізацію значень абсолютних показників аварійності, спостерігається збільшення коефіцієнтів тяжкості K_T'' та K_T''' . Це може не напряду свідчити про небезпечність умов руху на автошляхах України

Таким чином, аналіз рівня аварійності на дорогах України за коефіцієнтами тяжкості ДТП показує вкрай незадовільний стан безпеки дорожнього руху в країні, порівняно із провідними країнами Європейського союзу та світу, та відсутність сталої тенденції до покращення ситуації.

Література

1. Статистика ДТП в Україні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://patrol.police.gov.ua/statystyka/>
2. Ціна втрат, яким можна запобігти. ДТП в Україні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://dt.ua/macrolevel/cina-vtratat-yakim-mozhna-zapobigti-dtp-v-ukrayini-262072_.html
3. Безпека дорожнього руху в Україні: навч. пос. / Під ред. В.П. Петкова. – К.: КНТ, 2012. – 488 с.